

กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเด็กทางอาญา

การกระทำผิดทางอาญา หมายถึง การกระทำการใดๆที่ทำไปแล้วผู้กระทำ มีความผิดต้องรับโทษ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน แล้วแต่กรณีว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดร้ายแรงแค่ไหนเพียงใด เช่น กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ผู้นั้นยอมมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและมีอัตราโทษที่จะต้องถูกลงโทษถึงประหารชีวิต แต่ถ้าหากเป็นการกระทำที่เบาหรือไม่ร้ายแรงเท่า เช่น ทำร้ายร่างกายหรือลักทรัพย์ การกระทำดังกล่าวนี้ผู้กระทำความผิดและต้องได้รับโทษถึงจำคุก หรือบางกรณีเป็นเรื่องที่เล็กน้อยลงไปอีก เช่น ทำร้ายร่างกายเขาไม่ได้รับบาดเจ็บ โดยเพียงชกต่อหน้าเขาไป 1 ครั้ง ก็เลิกแล้วกันไป ดังนี้ ผู้กระทำก็อาจรับโทษเพียงจำคุกหรือปรับเท่านั้น

เมื่อเด็กหรือเยาวชนนี้ถ้ากระทำความผิดทางอาญาแล้ว จะต้องได้รับโทษทางอาญาเช่นผู้ใหญ่หรือไม่? กล่าวโดยทั่วไปแล้วเมื่อผู้ใดกระทำความผิด ผู้นั้นจะต้องรับโทษตามที่เขาได้กระทำลงไป

ตัวอย่าง นายอุลักรทรัพย์สินของนางสาวนารีไป มี วิทย์ โทษทัศน์ เสื้อผ้า และสายสร้อยทองคำหนัก 1 บาท ดังนี้ นายดำมีความผิดฐานลักทรัพย์และจะต้องรับโทษฐานลักทรัพย์ซึ่งมีโทษถึงจำคุกและรวมทั้งปรับด้วยมีปัญหาวาถ้าเป็นเด็กนักเรียนกระทำความผิดทางอาญาบ้างเขาจะต้องรับผิดหรือรับโทษเพียงใด

ดังได้กล่าวมาแต่แรกแล้วว่า เมื่อบุคคลใดกระทำความผิดเขาก็จะต้องรับผิดและรับโทษในทางอาญา แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้กฎหมายได้คำนึงถึงเด็กเช่นกันว่า ถ้าหากเขากระทำความผิดลงไป เขาควรจะต้องได้รับโทษเช่นเดียวกับผู้ใหญ่หรือไม่เพียงใด และเห็นว่าเด็กนั้นยังอ่อนเยาว์ต่อความรู้สึกนึกคิดยังอ่อนต่อความรู้สึกรับผิดชอบ และถ้าหากเป็นเด็กเล็กๆก็ยังไม่เต็มใจสาอยู่ การที่จะต้องลงโทษทุกคนไปโดยไม่คำนึงถึงว่าเขาเป็นผู้มีอายุน้อย อ่อนเยาว์ต่อความรู้สึกรับผิดชอบ ย่อมไม่เป็นธรรมแก่เด็ก การที่เด็กกระทำความผิดนั้น กฎหมายก็ได้ผ่อนปรนให้พอสมควร โดยมีข้อเว้นไม่ต้องรับโทษและผ่อนปรน ดังนี้ เด็กอายุไม่เกิน 7 ปี กระทำความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ

ตัวอย่าง เด็กชายกึ่งอายุ 6 ปี ลักษณะที่แม่ค้าหาบเร่กำลังวางขาย อยู่ 2-3 ชั้น ดังนี้ เด็กชายกึ่งกระทำความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว และถือว่ามี ความผิดดังกล่าวนี้ด้วย แต่เด็กชายกึ่งไม่ต้องรับโทษ หมายความว่า ผู้มีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายจะนำเด็กชายกึ่งไปดำเนินคดีไม่ได้

เด็กอายุมากกว่า 7 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี กระทำความผิด เด็กนั้นไม่ต้อง รับโทษ แต่ศาลมีอำนาจที่จะวางกล่าวตักเตือนเด็กนั้นและปล่อยตัวไป หรือจะเรียก บิดามารดาและผู้ปกครองที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาตักเตือนก็ได้

ตัวอย่าง เด็กชายนัดอายุ 13 ปี ทำร้ายร่างกายนายในที่ได้รับ บาดเจ็บ ดังนี้ เด็กชายนัดมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายแล้ว แต่จะนำเด็กชายนัด ไปลงโทษฐานอาญา เช่น จำคุกหรือปรับไม่ได้ กรณีเช่นนี้ศาลย่อมมีอำนาจ ตักเตือนเด็กชายนัดว่า ต่อไปอย่าได้กระทำอีก หรือเห็นว่าน่าจะเรียกบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กมาวางกล่าวตักเตือน ศาลก็สามารถจะกระทำได้โดยมี หมายเรียกถึงบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กชายมาให้มาศาล เพื่อที่จะวางกล่าว ตักเตือนให้ดูแลเด็กชายนัดให้ดี อย่าปล่อยปละละเลยให้ไปกระทำผิดอีก

ผู้ที่อายุเกิน 14 ปีแล้วแต่ยังไม่เกิน 17 ปี เขากระทำการใดๆที่ผิด กฎหมายอาญาแล้วเขาก็มีความผิด โดยกฎหมายให้สิทธิแก่ศาลที่จะพิจารณาว่า ควรจะลงโทษเขาหรือไม่ หากเห็นว่ายังไม่สมควรที่จะลงโทษ ก็อาจวางกล่าว ตักเตือนเขาหรือบิดามารดาของเขาตั้งที่กล่าวมาแล้ว และก็ปล่อยตัวเด็กนั้นไปหรือ เห็นว่าขณะนี้เด็กโตพอสมควร ควรจะรู้รับผิดชอบบ้างแล้ว การกระทำดังกล่าวนั้นก็ พอรู้อยู่ว่าเป็นเรื่องกระทำความผิดทางอาญา ถ้าเช่นนี้ศาลก็มีอำนาจที่จะลงโทษ เขาได้ แต่ลงโทษได้เพียงไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิด ที่เขาได้กระทำลงไปนั้น

ตัวอย่าง นายอี๊กอายุ 16 ปี ทำร้ายร่างกายนายไชร้ได้รับบาดเจ็บ สาหัส ดังนี้ นายอี๊กย่อมมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นบาดเจ็บสาหัส แต่ใน การลงโทษนั้นศาลอาจพิจารณานายอี๊กยังไม่รู้ผิดชอบเท่าที่ควร ไม่สมควร ลงโทษศาลก็มีอำนาจวางกล่าวตักเตือนแล้วปล่อยตัวไปได้ หรือเห็นว่าดูตามวัยอายุ การศึกษาเล่าเรียนแล้ว เห็นว่านายอี๊กมีความรู้รับผิดชอบมากพอสมควร รู้ว่าการ กระทำลงไปนั้นเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำ ดังนี้ ศาลมีอำนาจที่จะลงโทษนายอี๊ก ตามกฎหมายได้ แต่ต้องลดมาตราส่วนโทษลงให้ โดยลงได้เพียงไม่เกินกึ่ง หนึ่ง สำหรับความผิดดังกล่าวนี้

นอกจากนี้ก็ยังมียุวัยที่โตขึ้นไปอีก คือ ผู้ที่อายุไม่ครบ 20 ปี บริบูรณ์ ได้แก่ ผู้ที่มีอายุเกินกว่า 17 ปีแล้วแต่ยังไม่เกิน 20 ปี กรณีนี้จะเห็นได้ว่าเป็นเด็กที่โตขึ้นไปอาจเล่าเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือชั้นอาชีวศึกษาต่างๆตลอดจนในมหาวิทยาลัย บุคคลเหล่านี้ นับว่ามีความรู้สึกรับผิดชอบบ้างแล้ว ดังนั้นการผ่อนปรนให้ก็ลดน้อยลงไปอีก โดยให้อำนาจแก่ศาลที่จะผ่อนปรนให้บ้าง คือ ถ้าจะลดมาตราส่วนโทษลงสำหรับความผิดที่เขาได้กระทำความผิดให้ศาลลดลงไปได้หนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งของอัตราโทษนั้น ซึ่งหมายความว่า ถ้าเห็นว่าผู้กระทำความผิดหรือนักเรียนนักศึกษาควรจะได้รับ การผ่อนปรนในทางกฎหมายก็จะลดมาตราส่วนโทษให้โดยลดลงมาหนึ่งในสาม หรือลดให้กึ่งหนึ่งเลยก็ย่อมกระทำได้ หรือถ้าหากเห็นว่าผู้ที่กระทำความผิดนั้นรู้รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ใหญ่แล้ว รู้ดีรู้ชั่วเป็นผู้มีการมีงานทำและที่กระทำความผิดลงไปในั้นเป็นความผิดที่กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของสังคมเป็นส่วนรวม เช่น ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เป็นเหตุให้หญิงได้รับอันตรายสาหัสศาลก็จะไม่พิจารณาลดมาตราส่วนโทษให้ก็ได้ แม้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นอายุเพียง 18-19 ปีก็ตาม คือ ลงโทษตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับลงโทษผู้ใหญ่